

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 4 sierpnia 2025 r.

Poz. 2655

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE PNK. I.4130.127.2025

WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 31 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XIX/160/25 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia ich przebiegu w części obejmującej:

- § 1 tiret drugi uchwały w zakresie słów: "- ul. Szkolna i Spacerowa oznaczoną w operacie ewidencji gruntów jako działka o numerze ewidencyjnym 288 obręb Obice od km 0+000 do km 0+920",
- załącznik nr 2 do uchwały.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Morawicy na sesji w dniu 25 czerwca 2025 r. podjęła uchwałę nr XIX/160/25 w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia ich przebiegu. Uchwała została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu w dniu 1 lipca 2025 r., który następnie pismem z dnia 23 lipca 2025 r. zawiadomił Przewodniczącego Rady Miejskiej w Morawicy o wszczęciu postępowania nadzorczego, określając termin na złożenie wyjaśnień. Rada Miejska w Morawicy w wyznaczonym terminie nie przedstawiła swojego stanowiska w sprawie.

Po analizie nadzorczej uchwały pod względem legalności Wojewoda Świętokrzyski uznał, że § 1 tiret drugi uchwały, zgodnie z którym Rada Miejska w Morawicy zaliczyła do kategorii dróg gminnych ul. Szkolną i Spacerową oznaczoną w operacie ewidencji gruntów jako działka o numerze ewidencyjnym 288 obręb Obice od km 0+000 do km 0+920, jak również załącznik nr 2 do uchwały, w którym oznaczono przebieg tej drogi pozostają w sprzeczności z art. 7 w zw. z art. 2a ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 889, dalej: ustawa).

Stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Zgodnie natomiast z art. 7 ust. 2 ustawy zaliczenie do kategorii dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu powiatu. Z kolei art. 7 ust. 3 ustawy stanowi, iż ustalenie przebiegu istniejących dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy. Nadto według art. 1 ustawy drogą publiczną jest droga zaliczona na podstawie niniejszej ustawy do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych. Z art. 2 ust. 1 ustawy wynika zaś, że droga gminna jest jedną z kategorii dróg publicznych. Dodatkowo zgodnie z art. 2a ust. 2 ustawy drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy.

W świetle powyższych przepisów, zdaniem organu nadzoru konieczną przesłanką do skutecznego podjęcia przez radę gminy uchwały o zaliczeniu drogi do kategorii dróg gminnych i ustaleniu jej przebiegu

jest legitymowanie się przez gminę prawem własności do gruntów, po których taka droga przebiega. A zatem droga, która nie jest własnością gminy nie może być drogą gminną i z tego powodu nie może być zaliczona do dróg gminnych.

Stanowisko organu nadzoru jest spójne z orzecznictwem sądów administracyjnych. Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 30 września 2009 r. sygn. akt: II SA/Gl 506/09 konieczną przesłanką do skutecznego podjęcia przez radę gminy uchwały o zaliczeniu drogi do kategorii dróg gminnych jest legitymowanie się przez gminę prawem własności do gruntów, po których droga taka przebiega. Powyższe stwierdzenie wynika wprost z przepisu art. 2a ust. 2 ustawy o drogach publicznych, w świetle którego drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy. Skoro zatem żaden przepis nie przewiduje automatycznego przejścia prawa własności gruntu zajętego pod drogę na rzecz jednostki samorządu gminnego z chwilą wejścia w życie uchwały o zaliczeniu drogi do kategorii dróg gminnych, to oczywistym jest, że już przed podjęciem uchwały, o której mowa, działki, przez które droga gminna ma przebiegać, muszą stanowić własność gminy (por. również wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 11 kwietnia 2018 r. sygn. akt: III SA/Wr 69/18 i wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 lutego 2024 r. sygn. akt: VI SA/Wa 8353/22).

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 lipca 2020 r. sygn. akt: I OSK 2846/19 także stwierdził, że konieczną przesłanką do podjęcia przez radę gminy, na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy o drogach publicznych, uchwały o zaliczeniu drogi do kategorii dróg gminnych jest legitymowanie się przez gminę prawem własności do gruntów, po których droga taka przebiega. Droga, która nie jest własnością gminy, nie może być bowiem drogą gminną i z tego powodu nie może być zaliczona do dróg gminnych. Wobec tego uchwała, którą zalicza się do dróg gminnych drogę, która nie jest własnością gminy, narusza w sposób istotny art. 7 ust. 1 ustawy o drogach publicznych, z którego wynika, że tylko droga spełniająca warunki zaliczenia do dróg publicznych może być zaliczona do dróg gminnych (por. również wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 28 maja 2009 r. sygn. akt: I OSK 148/09, z dnia 17 lipca 2014 r. sygn. akt: I OSK 708/14 i z dnia 11 czerwca 2015 r. sygn. akt: I OSK 459/15).

Z treści księgi wieczystej nr KI1L/00122582/1 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kielcach VI Wydział Ksiąg Wieczystych wynika, że właścicielem działki nr 288 położonej w obrębie ewidencyjnym Obice jest Powiat Kielecki. Oznacza to, iż przedmiotowa działka nie stanowi własności Gminy Morawica, a zatem Rada Miejska w Morawicy w § 1 tiret drugi uchwały nie mogła zaliczyć do kategorii dróg gminnych ul. Szkolnej i Spacerowej oznaczonej w operacie ewidencji gruntów jako działka o numerze ewidencyjnym 288 obręb Obice od km 0+000 do km 0+920. W związku z tym należy również uznać, że w obrocie prawnym nie może pozostać załącznik nr 2 do uchwały dotyczący ustalenia przebiegu tej drogi, ponieważ ustalenie przebiegu drogi jest możliwe wyłącznie dla istniejącej drogi gminnej, czyli dopiero po uprzednim zaliczeniu jej do odpowiedniej kategorii.

Mając powyższe na uwadze, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda

Józef Bryk